

Guía Docente

Datos Identificativos				
			2021/22	
Asignatura (*)	Historia Social e Política contemporánea	Código	760G01009	
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Ferrol)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Gomis Rodriguez, Alfonso	Correo electrónico	alfonso.gomis@udc.es	
Profesorado	Gomis Rodriguez, Alfonso	Correo electrónico	alfonso.gomis@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Coñecemento básico da evolución social e política contemporánea e dos principais movementos sociais e políticos, sobre todo na medida en que contribúan a entender mellor a sociedade actual			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>No se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Traballos tutelados - Lecturas de textos e búsqueda e análise de información - Prueba objetiva (se cambian as características previstas inicialmente) <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se suprimen as clases presenciais que se substitúen por material deixado en Moodle. <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <ul style="list-style-type: none"> - Correo electrónico: Diariamente. Para facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados. - Moodle: Diariamente - Teléfono: En horario de tutorías e do previsto para clases presenciais. <p>4. Modificacións na avaliación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Traballos tutelados/Lectura de textos: 30% de peso na calificación. Lecturas de textos e búsqueda e análise de información previstos inicialmente se substitúen por traballos enviados ao profesor - Prueba objetiva: 70 ó 100% de peso na calificación final (70% para aqueles que hayan feito os traballos de clase durante o curso; 100% para aqueles que non os fixeron, neste caso o exame contará tamén con preguntas relacionadas cos textos de lectura obrigatoria). O exame previsto na modalidade presencial de preguntas de resposta media/larga se substitúe por un exame tipo test ou de preguntas de resposta curta non presencial. Aqueles que non fixeron os traballos de clase durante o curso terán que contestar ademais algunhas preguntas de resposta media/ larga relacionadas cos lecturas obrigatorias. <p>*Observacións de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Para a 2ª oportunidade se poderá optar por enviar os traballos de clase (30% de la calificación final) antes do exame (70%) tipo test ou preguntas de resposta curta; ou por facer o exame (100% de la calificación) contestando, ademais de a as preguntas do temario a una ou varias relacionadas cos lecturas. - Terminado o proceso de avaliación se fixará una fecha ou fechas para a revisión de las pruebas non presenciais (traballos e exame) <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <p>Todas as fontes necesarias para superar a materia son facilitadas a los estudiantes a través de documentos que están en internet ou que han sido escaneados e pasados a pdf e colgados en Moodle.</p>
-----------------------------	--

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A12	Historia das relacións laborais.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.
A32	Comprender a relación entre procesos sociais e a dinámica das relacións laborais.
A33	Comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais no ámbito nacional e internacional.
A34	Interrelacionar as distintas disciplinas que configuran as relacións laborais.
A35	Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.

B8	Razoamento crítico.
B10	Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade.
B14	Aprendizaxe autónomo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecemento básico da evolución social e política contemporánea e dos principais movementos sociais e políticos, sobre todo na medida en que contribúan a entender mellor a sociedade actual	A12 A13 A18 A32 A33 A34 A35	B2 B6 B8 B10 B14	C1 C4 C6

Contidos

Temas	Subtemas
1. Os inicios do liberalismo político e económico	1.1. O liberalismo clásico 1.2. A práctica económica na etapa do liberalismo clásico. O caso español
2. O Estado do Benestar e o capitalismo posterior á 2ª Guerra Mundial	2.1. A crisis dos anos trinta, a revisión do liberalismo e o inicio do Estado do Benestar 2.2. A crisis iniciada en 1973 2.3. O liberalismo actual
3. Os dereitos das mulleres	3.1. A división sexual do traballo: a esfera pública e a privada 3.2. A loita polos dereitos civís e políticos 3.3. Os dereitos das mulleres e os movementos sociais da década de 1960
4. Os socialismos	4.1. O marxismo 4.2. O socialismo español 4.3. O anarquismo
5. Fascismos e autoritarismos	5.1. Fascismos e autoritarismos 5.2. A réxime de Franco: a autarquía 5.3. A réxime de Franco: o "desarrollismo". Do sindicalismo vertical aos sindicatos de oposición
6. O asociacionismo obreiro e os inicios da lexislación laboral e dos seguros sociais	6.1. O asociacionismo obrero: mutualismo, cooperativismo, sindicalismo 6.2. Os inicios da lexislación laboral. O caso español 6.3. O desenvolvemento dos seguros sociais: da beneficencia aos seguros obrigatorios. O caso español
7. Aproximación ás relacións internacionais	7.1. A época do imperialismo, as descolonizacións e o desenvolvemento de novos Estados 7.2. A ocupación de Palestina e a política de Israel 7.3. Conflictos recentes no mundo islámico 7.4. O bloque comunista

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
-----------------------	---------------------------	---	-------------------------	--------------

Sesión maxistral	A12 A32 A33 A34 B2 B8	26	0	26
Traballos tutelados	A13 A18 B6 B14 C1 C6	0	20	20
Lecturas	A12 A32 A35 B10 B14 C4	0	24	24
Discusión dirixida	A13 A35 B8 C1 C6	14	0	14
Proba obxectiva	A33 B2	2	60	62
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral do profesor da materia da asignatura, que pode ir acompañada de imaxes, documentais, etc.
Traballos tutelados	Estudo dalgún aspecto do programa de forma detallada a partir da utilización de bibliografía
Lecturas	Cunha periodicidade aproximadamente semanal o alumnado deberá ler unha serie de textos, artigos ou capítulos de libros; ou buscar e analizar información que logo será comentada en clase na discusión dirixida
Discusión dirixida	Comentario en clase por parte dos alumnos, baixo a dirección do profesor, dos textos recomendados como lecturas ou da información buscada previamente
Proba obxectiva	Examen oral ou escrito da materia vista en clase, con preguntas ou comentarios de texto

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Orientando a cada alumno sobre o traballo que pode facer, cómo facelo e fontes de información a utilizar. De haber alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia contactará co profesor a principio de curso para aclarar a metodoloxía a seguir, que de forma xeral se indica no apartado de "avaliación".

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A13 A35 B8 C1 C6	Relacionada coas lecturas ou búsqueda de información que os alumnos deben facer así como cos comentarios e análises que se realizarán posteriormente en clase. Estos traballos se realizarán e entregarán semanalmente	20
Traballos tutelados	A13 A18 B6 B14 C1 C6	Traballo de profundización nun tema relacionado coa asignatura	10
Proba obxectiva	A33 B2	Exame (oral ou escrito), con preguntas de resposta media/longa terá un valor do 70% da nota final. En todo caso para superar a asignatura é preciso ter aprobado o exame. A presentación de algún dos traballos plaxiado será motivo de suspenso da asignatura. Os alumnos que non asistan a clase habitualmente deberán facer o exame final na data sinalada (xa sexa na oportunidade de xuño como na de xulio), consistente en preguntas de resposta media/longa sobre a materia vista en clase, así como sobre as lecturas recomendadas ao longo do curso.	70

Observacións avaliación

Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, existen dúas opcións: 1ª a realización do exame final, sobre a materia vista en clase, así como sobre as lecturas recomendadas ao longo do curso; 2ª ou facer os traballos de clase semanalmente (o que nos apartados de metodoloxías aparece nomeado como "traballos tutelados" e "discusión dirixida") traballos que se irán indicando na plataforma Moodle, e deberán ser entregados (persoalmente ou por correo electrónico) nas mesmas datas que o alumnado asistente a clase. Pero en todo caso no exame final deberá responderse a algunhas preguntas relacionadas con estes traballos semanais. Para a segunda oportunidade o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial terá a primeira das opcións.

Fontes de información

Bibliografía básica

- (). .

- Aizpuru, M. y Rivera, A. (1994). Historia Social del Trabajo, Madrid, Siglo XXI.- Arenas Posadas, C. (2003). Historia Económica del Trabajo (siglos XIX y XX), Madrid, Tecnos.- Babiano Mora, J. (1998). Paternalismo industrial y disciplina fabril en España (1938-1958), Consejo Económico y Social, Madrid.- Bernstein, S. (1996). Los regímenes políticos del siglo XX. Para una historia política comparada del mundo contemporáneo, Barcelona, Ariel.- Blas Guerrero, A. De (1999). Enciclopedia del nacionalismo, Madrid, Alianza.- Cabrera, M. y Del Rey, F. (2011). El poder de los empresarios. Política y economía en la España contemporánea 1875-2010, Barcelona, RBA.- Camarero Santamaría, J. (1998). El déficit social neoliberal. Del Estado del bienestar a la sociedad de la exclusión, Santander, Sal Terrae. - Carreras, Albert y Tafunell, Xavier (2010). Historia económica de la España Contemporánea (1789-2009), Crítica, Barcelona.- Castillo, Santiago (dir.) (1994). Solidaridad desde abajo: trabajadores y socorros mutuos en la España contemporánea, UGT-Centro de Estudios Históricos, Madrid.- Castillo, Santiago (dir.) (2008). Solidaridad, seguridad, bienestar. Cien años de protección social en España, Ministerio de Trabajo e Inmigración, Madrid.- De Juana, Jesús y Prada, Julio (eds.) (2005). Historia Contemporánea de Galicia, Barcelona, Ariel.- Díez Espinosa, J.R. (2006). El desempleo de masas en la Gran Depresión: Palabras, imágenes y sonidos, Universidad de Valladolid, Valladolid.- Droz, J., Historia General del Socialismo (4 tt) (1976). Barcelona, Destino. - Duby, George y Perrot, Michelle (dirs.) (2000). Historia de las mujeres. Tomo IV: El siglo XIX. Tomo V: El siglo XX, Madrid, Taurus.- Fisk, Robert (2006). La gran guerra por la civilización, Barcelona, Destino.- Fontana, Josep, ed. (2001). España bajo el franquismo, Crítica, Barcelona.- Fusi, J.P. y Palafox, J. (1997). España: 1808-1996. El desafío de la modernidad, Madrid, Espasa-Calpe.- García de Cortázar, F. y Lorenzo Espinosa, J.M. (1996). Historia del mundo actual, 1945-1995, Madrid, Alianza.- Giner, Salvador (2002). Historia del pensamiento social, Barcelona, Ariel.- Giordano, Eduardo (2003). Las guerras del petróleo. Geopolítica, economía y conflicto, Barcelona, Icaria.- Gómez Navarro, J. (1991). El régimen de Primo de Rivera. Reyes, dictaduras y dictadores, Madrid, Cátedra.- González Casanova, P. (coord.) (1990-1991). América Latina: Historia de medio siglo. Vol. 1: América del Sur. Vol. 2: México, Centroamérica y el Caribe, México, Siglo XXI.- Gray, John (2000). Falso amanecer. Los engaños del capitalismo global, Barcelona, Paidós.- Harris, Marvin (2013). ¿Por qué nada funciona? Antropología de la vida cotidiana", Madrid, Alianza (1ª edición española de 1984 titulada La cultura norteamericana contemporánea. Una visión antropológica, Madrid, Alianza.- Harvey, David (2007). Breve historia del neoliberalismo, Akal, Madrid.- Hobsbawm, Eric (2001). Historia del siglo XX, 1914-1991, Barcelona, Crítica.- Iliffe, John (1998). África. Historia de un continente, Madrid, Cambridge University Press.- Juliá, Santos (1997). Los socialistas en la política española, 1879-1982, Madrid, Taurus.- Juliá, Santos (coord.) (2006). República y guerra en España (1931-1939), Madrid, Espasa.- Juliá, Santos (dir.) (2000). Violencia política en la España del siglo XX, Madrid, Taurus.- López Calle, P. (2010). Del campo a la fábrica, Los Libros de la Catarata, Madrid.- Milne, Seumas (2018). El enemigo interior. La guerra secreta contra los mineros, Madrid, Alianza.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías